

ІНТЕРАКТИВНІ МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Постановка проблеми. З розвитком інформаційних технологій дедалі частіше суспільство звертається до інноваційних методів навчання, з-поміж яких є дистанційне навчання. З появою саме такого опосередкованого способу педагогічного впливу на учнів, студентів з'явилася велика кількість критиків дистанційного навчання, що пов'язано з такими обмеженнями як: опосередкована контактність, брак суб'єкт-суб'єктного підходу та живого, емоційного спілкування між педагогом і учнем тощо.

З плином часу відбулося ряд змін: зменшення опору до інформаційних технологій, виникла потреба в поєднанні навчання з трудовою зайнятістю, переосмислення іноземного досвіду, удосконалення методів та форм дистанційного навчання, а особливо в умовах, що склалися в кінці 2019 р. – на початку 2020 р., пов'язаних з пандемією корона вірусу COVID-19, ця технологія навчання є єдиною, яка має можливість неперервно та якісно забезпечувати навчальний процес у школах та вишах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні датою офіційного початку запровадження дистанційного навчання можна вважати 21 січня 2004 року, коли наказом № 40 Міністерства освіти і науки України було затверджено «Положення про дистанційне навчання», яке поклало початок запровадженню нових технологій у галузі освіти.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя є піонером з-поміж українських вишів щодо впровадження дистанційного навчання. Положення про роботу Центру дистанційного навчання (ЦДН) затверджено ще у 2006 році. З цього часу система дистанційного навчання щоразу удосконалювалася.

Формулювання мети роботи (постановка завдання). Метою даної публікації є висвітлення змісту дистанційного навчання як сучасного та ефективного методу педагогічної комунікації, що передбачає використання новітніх інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дистанційне навчання в Тернопільському національному технічному університеті імені Івана Пулюя (ТНТУ) реалізується через Центр дистанційного навчання (ЦДН). ЦДН є структурним підрозділом ТНТУ з нормативно-правовою базою, організаційно оформленою структурою, кадровим, системотехнічним, матеріально-технічним та фінансовим забезпеченням. Основне завдання ЦДН – реалізація дистанційного навчання на рівні вищої та післядипломної освіти, а також самоосвіти [2].

Під дистанційним навчанням мається на увазі індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій [2].

У процесі дистанційного навчання використовуються дистанційні курси – інформаційні продукти, які є достатніми для навчання за окремими навчальними дисциплінами.

Кожен студент ТНТУ зареєстрований в системі електронного навчання, маючи свій особистий кабінет. На персональній сторінці студента є можливість розмістити усі навчальні курси за спеціальністю. Дистанційні курси містять відомості про предмет, навчальну програму, теоретичний (лекційний) матеріал, зміст проведення семінарських, практичних та лабораторних занять, завдання для самостійної роботи, бібліографію, екзаменаційні та залікові запитання. В ході вивчення дисциплін в системі е-навчання здають модульні контролі в тестовій формі, після проходження яких студенти одразу отримують зворотний зв'язок, що забезпечує прозорість оцінювання знань. Окрім того, з усіх навчальних предметів увімкнені тренувальні тести в необмеженій кількості спроб, що дозволяє студенту відпрацювати систему вимог та належно підготуватися до контрольного заходу. Так, у системі дистанційного навчання ТНТУ є 2526 навчальних курсів, 22870 студентів були записані на е-навчання.

Для прикладу, демонструємо фрагмент з персональної сторінки викладача, який працює в системі дистанційного навчання (рис. 1).

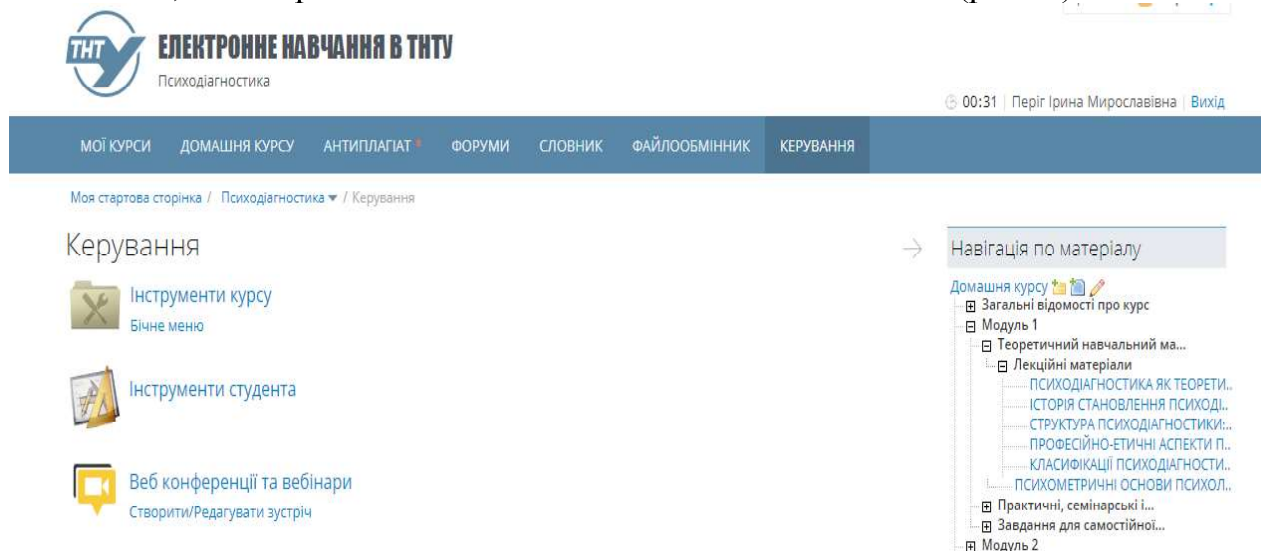

Рис. 1. Фрагмент персональної сторінки викладача електронного навчання

Лекції, семінари та практичні заняття ведуться за допомогою веб конференцій та вебінарів за допомогою ресурсу BigBlueButton [1]. Вважаємо, що ефективним інструментом лекції є демонстрування презентацій з голосовим супроводом викладача. Важливо те, що студенти мають можливість ставити запитання, обговорювати проблему за допомогою як включення мікрофона, так і в чаті. За бажанням можна надати право бути ведучим будь-кому із учасників

конференції. Тому опитування, відповіді, обговорення, дискусія, діалог можливі і в контексті дистанційного навчання. Так, наприклад, в ході проведення занять з «Експериментальної психології» нами завантажено цікаві відео, спеціальні випуски відомих експериментів, фільми та зноски на електронні ресурси з метою зробити курс цікавим, прикладним та ефективним для засвоєння. При вивченні теми про вплив авторитетних осіб на прийняття рішення, подана зноска на відео класичного експерименту С.Мілграма про «вчителя», який нібито карає «учня» (підставна особа) електричним струмом різної потужності за неправильну відповідь.

При проведенні занять з «Психодіагностики» подаємо зноску на документальній кінострічку «Планета мавп або куди зникають талановиті діти», в якій продемонстровано як відбувається психодіагностичний процес вивчення інтелекту, вражаюче дослідження зв'язку рівня IQ та успішності в житті, подано рівні коефіцієнта інтелекту різних націй та, зокрема, українців. В фільмі подано як комплектується вибірка, професійний етикет психодіагноста, як опрацювати результати дослідження тощо.

З вимушеним повним переходом на дистанційне навчання під час карантину Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя продемонстрував високий ступінь технічної, навчальної розробленості системи дистанційного навчання, готовність проведення занять на якісному рівні, а тривалий досвід використання дав змогу належно дистанційно продовжити навчальний процес.

Висновки на основі цього дослідження і перспективи подальших розвідок. На сучасному етапі розвитку інформаційних технологій дистанційне навчання стало визнаним і доволі популярним шляхом отримання освіти. Застосування е-навчання вимагає підбір сучасних та ефективних інформаційних ресурсів, шляхів оптимізації навчального процесу, використання відеолекцій, майстер- класів та інших пізнавальних ресурсів.

Література

1. Розробка навчальних курсів Atutor: методичні вказівки для викладачів (інструкторів). Видання 2-ге, виправлене і доповнено / Шкодзінський О.К., Войт С.О., Луцків М.М. Тернопіль: ТНТУ, 2015. 60 с.

2. Положення про дистанційне навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dl.tntu.edu.ua/content.php?cid=5129>

УДК 37(44)(09)

Пермякова О.Г.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри романо-германської філології,
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

НОВІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ ШКОЛІ